

STANOVISKO

Českomoravské konfederace odborových svazů k materiálu Vyhodnocení zkoušek spolehlivosti – analýza pro případné rozšíření zkoušek na další osoby působící v orgánech veřejné moci

Obecně k návrhu

K materiálu „Vyhodnocení zkoušek spolehlivosti – analýza pro případné rozšíření zkoušek na další osoby působící v orgánech veřejné moci“ má Českomoravská konfederace odborových svazů **následující zásadní připomínky.**

Uvedený materiál ohledně provádění zkoušek spolehlivosti variantně navrhuje (varianta 3 a 4) rozšíření zkoušek spolehlivosti o ostatní bezpečnostní sbory a ozbrojené síly ČR, mimo zpravodajské služby, a dále o strážníky obecních a městských policí, tj. vůči příslušníkovi a zaměstnanci Hasičského záchranného sboru ČR a „příslušníkovi“ a zaměstnanci Armády České republiky, Hradní stráž a Vojenské policie, a dále vůči zaměstnanci územního samosprávného celku zařazenému k výkonu práce do struktur obecních a městských policí, a dále o ostatní osoby ve státní správě a samosprávě, tj. vůči členům vlády, poslancům a senátorům, členům zastupitelstev územních samosprávných celků, zaměstnancům ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, jakož i zaměstnancům dalších (správních úřadů) organizačních složek státu a příspěvkových organizací zřízených zákonem, stejně tak i vůči zaměstnancům Nejvyššího kontrolního úřadu, soudcům a státním zástupcům, úředníkům územních samosprávných celků, osobám působícím ve veřejném a soukromém vysokém školství, osobám vykonávajícím veřejnou správu sdruženým v profesních a stavovských komorách, znalcům, tlumočnickům a osobám jednajícím za znalecké ústavy, dalším osobám, které vykonávají pravomoc jménem státu (např. exekutoři, zaměstnanci zdravotních pojišťoven vykonávající správu pojistného, osoby působící ve státních фондах).

Tyto varianty předpokládají výkon zkoušek spolehlivosti prostřednictvím Generální inspekce bezpečnostních sborů a specializovaného útvaru Policie České republiky, případně nového speciálního úřadu zkoušek spolehlivosti nebo začlenění do některého ze správních úřadů.

Rozšiřování zkoušek spolehlivosti nad rámec kompetencí, zákonem daných GIBSU považujeme za nesystémové, fiskálně náročné, a jsoucí za hranou ústavně zaručených práv.

Předkladatel uvádí, že není na místě v současné době realizovat rozšíření zkoušek spolehlivosti na další osoby v orgánech veřejné moci. Předkladatel doporučuje, aby zkouška spolehlivosti zůstala nadále unikátním nástrojem pro testování osob z bezpečnostních sborů, k jehož provádění je určena výlučně Generální inspekce bezpečnostních sborů, a aby byla do budoucna tato služba výrazně posílena v personálním a materiálním zázemí. Případné rozšíření na další osoby ve veřejné správě naráží na celou řadu právních překážek a rozporných stanovisek, které by mohly ve výsledku oslabit samotnou podstatu zkoušek spolehlivosti.

Nicméně se cítíme velmi znepokojeni tím, že předkladatel o možnosti tak podstatného rozšíření zkoušek spolehlivosti vůbec uvažuje.

ČMKOS je pro zachování stávajícího stavu a zásadně nesouhlasí s jakýmkoliv případným rozšířením zkoušek spolehlivosti na další osoby působící v orgánech veřejné moci, a to nejen z důvodů ekonomických a personálních, ale také z důvodů výjimečnosti provádění zkoušek spolehlivosti. Jednou a ne jedinou výhradou je obava, že zkoušek spolehlivosti bude zneužíváno k pracovní nebo služební likvidaci „nepohodlných“ zaměstnanců.

Nesouhlasíme proto s rozšířením institutu zkoušek spolehlivosti na zaměstnance ve veřejné správě, ať jde o zaměstnance ÚSC nebo vyšších ÚSC, včetně strážníků obecních či městských policií, na státní úředníky podle zákona o státní službě a na zaměstnance ve správních úřadech.

Nesouhlasíme s rozšířením zkoušek spolehlivosti ani na zaměstnance zdravotních pojišťoven vykonávajících správu pojistného. Jsme přesvědčeni, že ve zdravotních pojišťovnách je dostatek kontrolních mechanismů pro odhalení "nepravostí". Pokud bychom tu situaci vzali do absurdna, pak by mohlo dojít k prověřování všech osob, které pracují v bankách, protože v nich mají stát, jeho organizační složky a také státní podniky, uloženy peníze.

Nesouhlasíme také s vytvořením speciálního úřadu zkoušek spolehlivosti ani se začleněním provádění zkoušek spolehlivosti do některého ze správních úřadů.

V Praze dne 7. června 2016